



KAIVOSLAIN UUDISTAMISEN TYÖRYHMÄN KOKOUS

Aika	Torstai 11.11.2021 klo 13.00–15.00
Paikka	Hybridikokous: Auditorio, Eteläesplanadi 4 sekä Teams-yhteys
Osallistujat	Ilona Lundström, TEM (puheenjohtaja) Johanna Korpi, YM Pekka Suomela, Elinkeinoelämän keskusliitto EK Teija Kankaanpää, Kaivosteollisuus ry. Sari Myllyoja, Kainuun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus Sami Koivula, Pohjois-Suomen aluehallintovirasto Kirsi Levä, Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukes Tiina Sanila-Aikio, Saamelaiskäräjät Marja Anttonen, Paliskuntain yhdistys Sini Hunter, Geologian tutkimuskeskus Antti Salonen, Suomen Kuntaliitto ry Maija Mela, MMM Sami Hämäläinen, Matkailu- ja Ravintolapalvelut Mara ry Matti Kattainen, Luonnonsuojeluliitto Leena Kristeri, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK Riikka Aaltonen, TEM Tuula Manelius, TEM Eeva-Maija Puheloinen, TEM (sihteeri) Kirsi Loukiainen, TEM (sihteeri) Heikki Savikko, Ramboll Finland Oy Tomi Rinne, Ramboll Finland Oy Aimo Guttorm, Lakiasiaintomisto - law office Aimo Guttorm Erkki Hollo

Asialista

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen ja toivotti osallistujat tervetulleiksi hybridikokoukseen.

2. Edellisen kokouksen pöytäkirja.

Matti Kattainen esitti, että pöytäkirjan kohtaan 2, edellisen kokouksen pöytäkirja, lisättäisiin, että työryhmän viimeisen kokouksen pöytäkirjaan on mahdollista esittää eriävät lausumat, mikäli sellaisille on tarvetta.

Pöytäkirja hyväksyttiin edellä mainitulla lisäyksellä.

3. Hallituksen esityksen valmistelun tilanne.

Työryhmän jäsenille jaettiin muun kokousaineiston yhteydessä muistio hallituksen esityksen valmistelutilanteesta. Eeva-Maija Puheloinen (TEM) esitteli asiaa lyhyesti.

Työryhmän edellisen kokouksen jälkeen (17.9.2021) on käyty poliittisia neuvotteluja. Keskusteluissa on ollut esillä ympäristönsuojelun tilan parantaminen ja Suomen ympäristökeskuksen arviointi ympäristö- ja ilmastovaikutusten osalta. Keskusteluissa on myös todettu, että neuvotteluja saamelaiskäräjien kanssa tulisi edistää. Tavoitteena on antaa HE viikolla 7.

Kaivoslakityöryhmän edellisen kokouksen jälkeen pidettiin kuulemistilaisuus, joka järjestettiin 29.9.2021 verkkotilaisuutena. Kuulemistilaisuudessa pidettiin alustukset uudistuksen keskeisestä sisällöstä, varausjärjestelmään tulleista muutoksista, vaikutusarvioinnista ja intressivertailuselvitystä. Tilaisuudessa pidettiin 15 ennakoon sovittua puheenvuoroa. Lisäksi oli mahdollisuus myös pyydettyihin puheenvuoroihin. Chat- osallistujia oli 150, ja keskustelu oli vilkasta. Tilaisuus on tallennettu työryhmän verkkosivuille.

Todettiin, että julkisuudessa on esiintynyt virheellistä tietoa kaivoslakiin liittyen. Helsingin Sanomien uutisessa kaavoitus- ja lupaviranomainen mennyt sekaisin. Lupaviranomaisena toimii TUKES ja kuntakaavasta tulee kaivosluvan myöntämisen edellytys. Pekka Suominen oli laittanut asiasta HS:lle oikaisupyynnön.

Merkittiin keskustelu tiedoksi.

4. Valtioneuvoston yhteisen selvitys- ja tutkimushankkeen ”Intressivertailu kaivoslupaprosessin osana” tilannekatsaus ja sidosryhmätilaisuus; Heikki Savikko ja Tomi Rinne, Ramboll Finland Oy

Selvitys- ja tutkimushankkeen puheenjohtaja Tomi Rinne esitteli intressivertailun tämänhetkisen valmistelutilanteen. Työryhmää kuultiin samalla hankkeen yhtenä sidosryhmänä.

Keskustelussa todettiin tutkimuksen edenneen oikeaan suuntaa, joskin jatkotyötä vielä riittävän. Keskustelussa tuotiin esiin se, että olennaista on intressivertailun toteutettavuus käytännössä lupaviranomaisen lupaharkinnassa: hyötyjen ja haittojen tunnistaminen sekä intressien punnintasäännöt. Lisäksi mainittiin muille elinkeinoille aiheutuvien haittojen kartoittaminen, erityisesti mainittuna matkailu ja poronhoito, sekä saamelaisille alkuperäiskansana aiheutuvien haittojen kartoittaminen. Lisäksi tuotiin esiin niin kaivoshankkeiden kuin

osan muistakin intresseistä olevan paikkasidonnaisia. Ympäristöministeriö totesi, ettei yleinen ympäristöetu näy toistaiseksi esityksessä.

Keskustelun lopuksi puheenjohtaja painotti, että tutkimuksen tuloksissa tulee ilmaista selvästi intressivertailun tarkoitus ja sen toteuttamismahdollisuudet kaivoslupaprosessissa käytännössä. Tutkimuksen tulosten tulee olla hyödynnettävissä päätöksenteon tukena ja toisaalta tulee ottaa huomioon, että tutkimuksen tuloksista on kiinnostunut myös suuri yleisö. Toivotaan siis ymmärrettävää ja tiivistä ilmaisua.

5. Muut asiat

Todettiin, että työryhmän työskentelyä olisi hyvä jatkaa siihen saakka, kunnes lausuntopalaute hallituksen esityksestä on saatu.

Todettiin, että eduskunnalle on jätetty Kaivostoiminnalle rajat –niminen uusi kansalaisaloite. Aloitteen käsittely etenee eduskunnan kansalaisaloiteprosessia koskevien sääntöjen mukaisesti. Aloite annetaan eduskunnalle helmikuun 2022 ensimmäisellä viikolla.

Teija Kankaanpää esitti työryhmälle kutsun saapua tutustumaan jonkun suomalaisen kaivoksen toimintaan.

6. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15.04.